

LOGOPEDIE EN DE STEM

U leest deze folder omdat u problemen ervaart met uw stem en daarvoor hulp zoekt. In deze folder leest u wat u hieraan kunt doen en wie u kan helpen.

Welke problemen kunt u ervaren met uw stem?

- Problemen met volume, luidheid;
- Niet goed worden verstaan;
- Problemen in kwaliteit van de stem (hees of schor);
- Pijn bij spreken of zingen;
- Stem klinkt niet zoals hij hoort te klinken of zoals het vroeger klonk;

- Stem past niet (meer) bij wie je bent/hoe je je voelt;
- Stem doet anders dan normaal;
- Vermoeidheid van de stem;
- Verandering van de toonhoogte;
- Problemen met de zangstem;
- Stem helemaal kwijt.

Wanneer moet u hulp zoeken bij stemproblemen?

Wanneer u aanhoudende klachten heeft (3 weken of langer) is het belangrijk dat u naar de huisarts en/of logopedist gaat.

Direct naar de logopedist

U mag op eigen initiatief naar de logopedist gaan, zonder verwijzing of verwijsbrief. Dit heet 'Directe toegankelijkheid logopedie' (DTL). Vraag bij het maken van een afspraak bij de logopedist of een verwijzing van de huisarts nodig is of dat DTL mogelijk is.

Wat doet de huisarts bij stemproblemen?

De huisarts stelt u vragen over uw stem. Bijvoorbeeld welke klachten u precies ervaart, wanneer deze klachten optreden en hoe lang u al klachten heeft. Hij/zij doet onderzoek van de keel en kan soms kijken naar de stembanden. De huisarts kan u vervolgens verwijzen naar een specialist zoals de keel-neus-oorarts (KNO-arts) of naar een logopedist.

Wat doet de KNO-arts bij stemproblemen?

De KNO-arts bespreekt met u uw klachten en kijkt welke factoren van invloed kunnen zijn. Met een camera via de neus of mond kan er naar uw stembanden gekeken worden. Samen met u bepaalt de arts of er een behandeling nodig is. Dit kan bijvoorbeeld therapie van een logopedist zijn, medicatie en/of een operatie. De KNO-arts heeft contact met uw logopedist, huisarts of andere zorgverleners en controleert de voortgang van uw behandeling.

Wat doet de logopedist bij stemproblemen?

Logopedisten kunnen gespecialiseerd zijn in verschillende gebieden: de stem, adem, spraak, taal, gehoor en slikken. Bij stemklachten adviseren wij u om naar een logopedist te gaan met een specialisatie in de stem. Raadpleeg daarvoor bijvoorbeeld www.stemplatform.nl.

Bij uw eerste afspraak heeft u met de logopedist een gesprek over uw stemklacht. Daarna volgt het logopedisch stemonderzoek, waarbij de logopedist meet wat uw stem wel en niet kan. Hierna wordt samen met u een behandelplan op maat opgesteld.

De logopedist geeft u oefeningen en adviezen en leert u vaardigheden om uw stemklachten te verhelpen en te voorkomen. Dit kan door middel van bijvoorbeeld oefeningen en adviezen.

De logopedist werkt samen met KNO-artsen, fysiotherapeuten, huisartsen en andere artsen. Aan het eind van de behandeling stuurt de logopedist een verslag aan de verwijzer.

Deze folder werd ontwikkeld door de leden van kwaliteitskring 'Logopedie in de (poli)klinische zorg' van de Nederlandse Vereniging voor Logopedie en Foniatrie.

www.la-voix.nl